

En dag i våldets tecken

Kom loss, sluta slåss!

Uppropet kommer från eleverna i Bodal.

Det var ett fasligt springande i skolans korridorer i förra veckan. Bodal hade ordnat en hel temadag om ungdomsvåldet. Filmvisning och diskussioner var inplanerade.

Med schema i handen rusade eleverna från ett klassrum till ett annat, från cafeteria till matsalen.

— Var ska vi vara? utbrast en kille i åttan som precis kommit från lunchen.

Kompisen tittade på sin lapp och pekade mot sal 21 där filmaren Staffan Hildebrand satt och väntade.

Knäpptyst

Hildebrands ungdomsfilm "Stockholmsnatt" hade precis visats för Bodalseverna nere på Grandbiografen. Nu skulle han träffa dem för att prata om inspelningen.

— Vad tyckte ni om filmen?

— Bra, svarar ungdomarna enstämmigt.

Dramadokumentären handlar om ungdomsvåldet i Stockholm och innehåller mycket slagsmål, misshandel och polisjakter. Under hela föreställningen var det knäpptyst i den fullsatta biografen. En fullständig koncentration på filmen. Enda gången som publiken skrek till var när huvudpersonens lillebror blev misshandlad av motståndargänget.

— Alla som ser den och slåss själva får nog en massa skuldskänslor, säger en av tjejerna.

— Om det inte var diskussioner efteråt så hade nog många inte förstätt budskapet, menar en kille. En del hade kanske börjat slåss ännu mer.

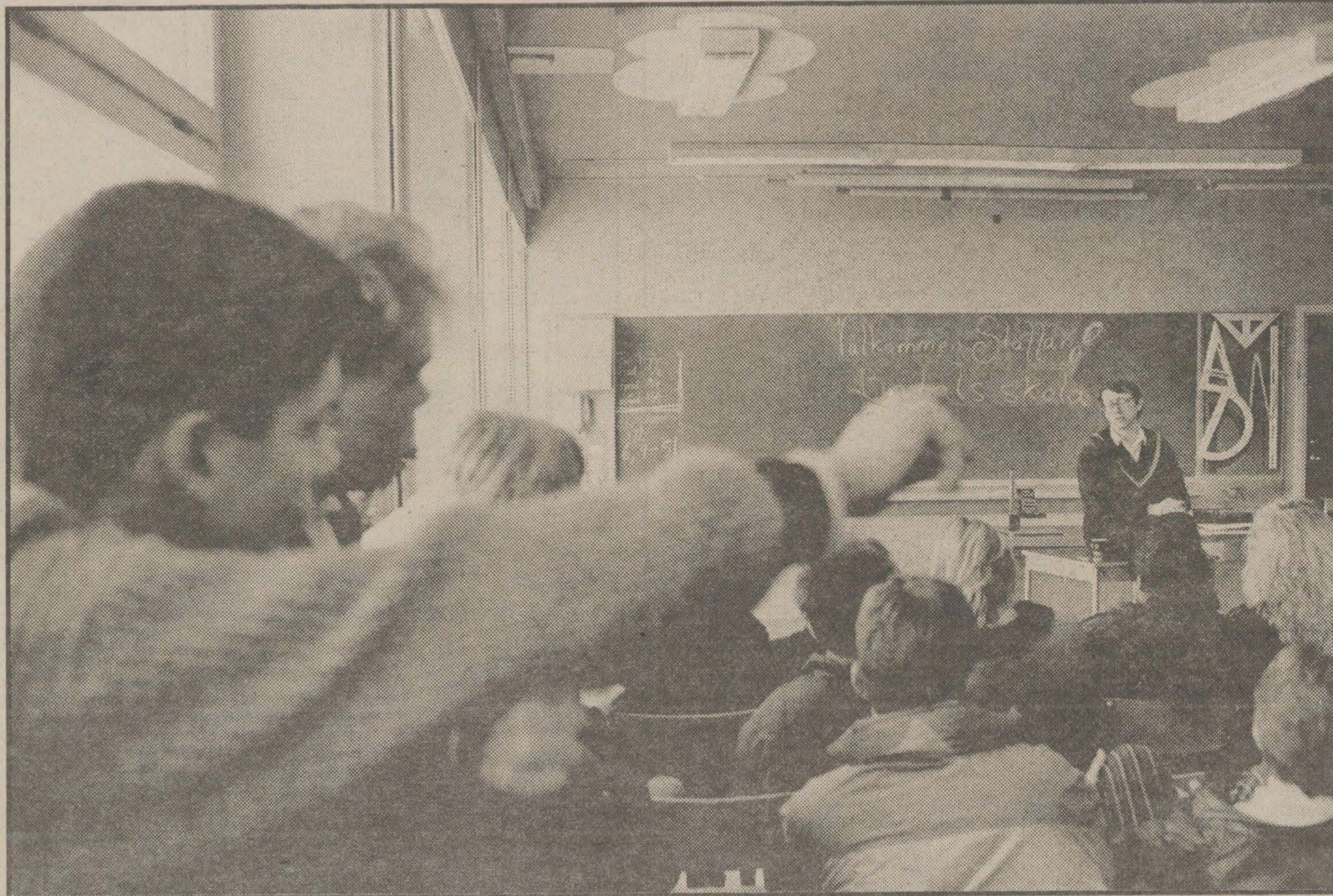
Överdrivet

De flesta gillade filmen men de kände inte igen sin egen verklighet.

— Det var ganska överdrivet, tyckte Leandro Feldman i 9 D. I somras var jag i Kungsan, varena helg och såg bara tre slagsmål.

— Men nog kommer man att tänka på vissa personer när man ser filmen, säger Sofia Bernhard, 9 C, leende, men vägrar att gå in närmare på ämnet.

Idén till en antivåldskampanj i

— Varför visade du inte att slagsmål oftast hör ihop med spritproblem? frågade en kritisk elev filmaren Staffan Hildebrand, som erkände att det var en miss. Foto: MIKAEL JONSSON

Bodal väcktes av Ann Näsström, elevrådets ordförande, i höstas. Hon pratade med studierektor Ingemar Jansson och snart började projektet ta form.

— Det här får inte bli en punktinsats utan ska följas upp under hela varen, säger Ingemar Jansson.

Värre på 70-talet

Studierektorn och Ann Näsström är överens om att det grova våldet är relativt sällsynt i Bodals skola. Det har blivit en klar förbättring under de senaste åren.

— Vi hade det värre på 70-ta-

let, säger Ingemar Jansson. Då fick vi jaga bråkiga elever hela dagarna. Det var slagsmål varena vecka och polisen var ofta här.

Fortfarande förekommer olika "skojbråk" då eleverna siktar och sparkar på varandra.

— Den allmänna attityden till sådant verkar vara accepterande, menar Ingemar Jansson.

— Men rätt som det är kan de träffa någon mjukdel på kroppen som inte borde ha träffats, varnar Gerry Fjellberg, lärare på skolan.

Gerry Fjellberg vet vad han talar om. Han har tränat karate och kendo i 28 år. Tillsammans med

läraren Björn Falkevall berättade han om kampsporter inför en fullsatt gymnastikhall. Om hur dåliga klubbar missbrukar tekniken och bara tar upp det ytliga våldsbeteendet.

Behärskning

— Ta reda på om klubbens tränare är seriösa innan ni går med i den, förmanar Gerry Fjellberg.

— Kampsporten ska inte mana till våld utan tvärtom lära oss fullständig behärskning, inskju- ter Björn Falkevall.

— Det viktigaste är att lära känna den där obehagliga typen

som vi alla har inom oss. Om vi lär oss att behärska den så klarar vi oss i alla trängda lägen, utan att behöva ta till våld.

— De bästa slåss aldrig, det är bara de sämsta som slåss, som Johan Brännström, 7 B, uttryckte det i en diskussion efter filmen.

Den 24 mars ska Bodals skola ha en ny temadag om våldet. Då kommer en representant för Non Fighting Generation och visar diabilder. Samma dag visas Staffan Hildebrands film om Roger, en Bodalselev som blev ihjälstucken i Gamla stans tunnelbana för sex år sedan. LOTTA SVEDBERG

"Töntarna är de som slåss"

Bodals elever strömmar in i gymnastiksalen. Efter några minuter är den fylld till bristningsgränsen.

På golvet sitter Paulo och Magnus och väntar. Huvudpersonerna i filmen "Stockholmsnatt".

Tjejerna fnittrar förläget när de sätter sig i en ring runt de båda långhåriga grabbarna. Killarna håller sig mer på avstånd. Många sätter sig uppe i ribbstolarna.

— Gå fram nu, manar ett par tjejer sin kompis som har en kamera i handen.

— Gå fram och plåta nu!

Paulo Roberto, 18 år, och Magnus Ellertsson, 17 år, har blivit välkända efter sina roller i ungdomsfilmerna "Stockholmsnatt".

Dokumentär

Handlingen bygger på egna upplevelser av slagsmål, misshandel och skadegörelse bland Stockholms ungdomsgång. En 50 minuter lång dramadokumentär om Paulos väg från ett laglöst liv till ett totalt avståndstagande från våld i alla dess former.

— Var det inte svårt att sluta med slagsmålen? undrar en av tjejerna i Bodal.

— Jo, alla kräver att man ska ändra på sig men ingen förstår hur jobbigt det är, svarar Paulo eftertänksamt.

— Jag blir ofta provocerad ute på stan. Folk vill testa mig och försöker få mig att börja slåss. Men jag går alltid därifrån och då brukar det inte hända någonting.

Paulo träffade filmaren Staffan Hildebrand i Kungsträdgården i somras. Redan då hade han funderingar på att sluta med slagsmålen. Kamrater började ta avstånd från honom, pappan hotade med att förskjuta honom och hos polisen var han känd som en av de värsta slagskämparna.

Respektlös

— Jag hade tappat all respekt för andra människor och bråkade bara för att vara häftig.

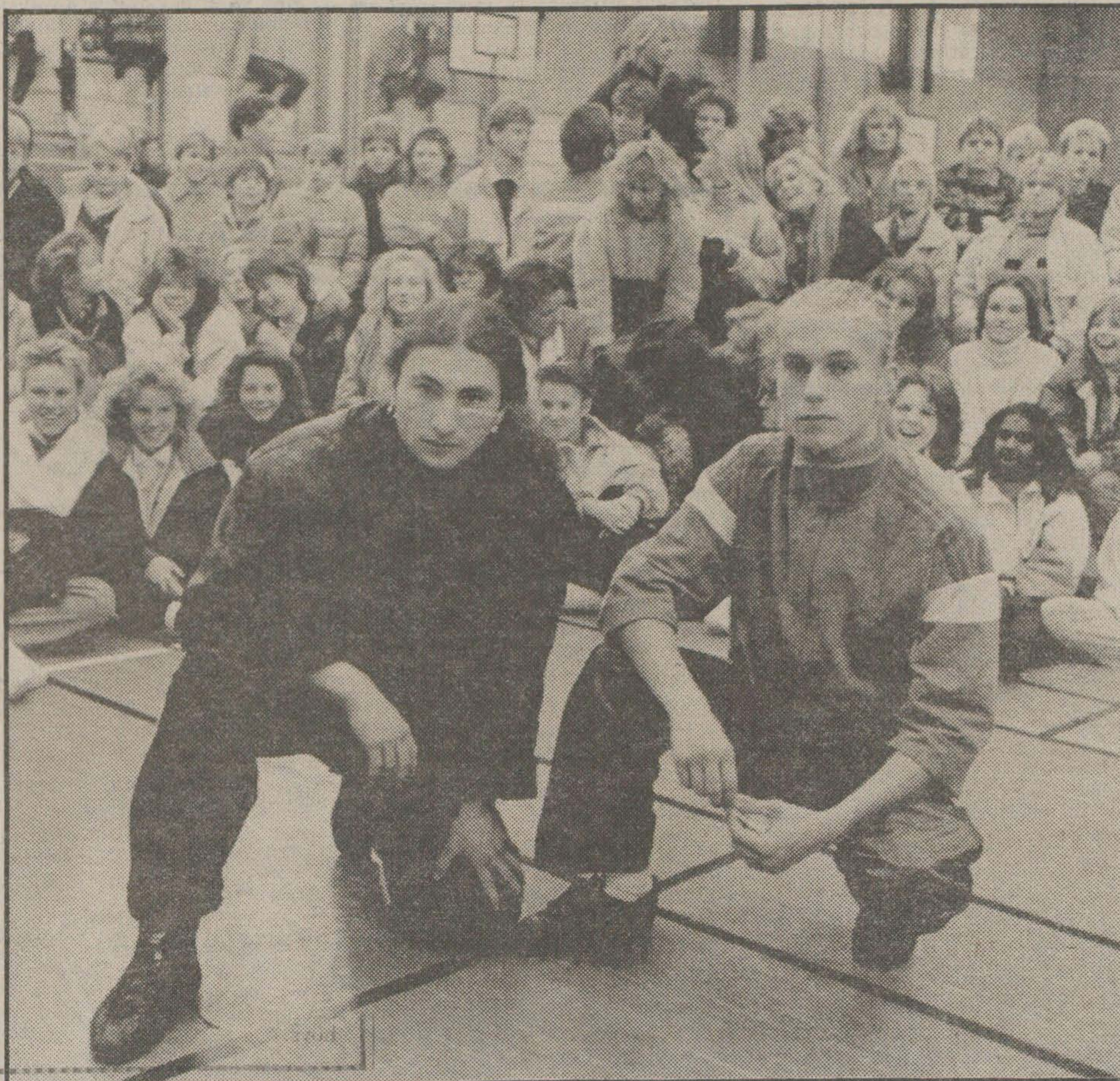
Nu åker Paulo, Magnus och Staffan runt i landet, visar sin film i skolorna och pratar om våldet och dess konsekvenser. De har varit på resande fot sedan filmpremiären den 23 januari.

— Men det verkar inte vara några större problem just på Lidingö, säger Paulo leende. Jag har sällan råkat ut för några bråkstakar härifrån.

— De som bråkar är de riktiga

töntarna, eller hur?

— Jaaa, skriker eleverna från Bodal i korus.

Frågorna haglade när skådisarna Paulo Roberto, 18 år, och Magnus Ellertsson, 17 år, hälsade på i Bodal. Hur var det att spela in filmen? Har ni slutat att slåss nu?